

-35 konstruirati, sam ili u suradnji, veći br. aviona, među njima sp. i turističke (Fizir-Majbah), kojima su postignuti vrlo dobri sp. rezultati u zemlji i inozemstvu. Neko vrijeme bio direktor tvornice Ikarus u Zemunu (1936-40); poslije rata djeluje u Zagrebu kao sur. u Zrakoplovnom savezu Hrvatske i kao konstruktor aviona u Aerotehničkom zavodu. U njegov spomen uspostavljen je Fizirov pehar za natjecanje motornih pilota. Dobitnik diplome FAI »Paul Tissandier« (1960).

Fizirov pehar, savezno natjecanje motornih pilota iznad Ludbrega, rodnog mjesta R. Fizira; piloti se natječu u izvidanju, određivanju dimenzija predmeta na tlu i vremenskoj točnosti. To natjecanje se od 1966 održava redovito svake godine.

Fizirova plaketa, spomen-pločica (50 mm); s lica joj je lik R. Fizira s natpisom: Rudolf Fizir 1891-1960, a na naličju avion model Fizir u letu i natpis X Fizir cup 1975. F.p. dodjeljivana je u povodu 30. obljetnice Oslobođenja i 10. obljetnice osnivanja natjecanja za Fizirov pehar.

Flackov test, sp. medicina: ispitivanje funkcionalnih sposobnosti organizma sportaša u kojem se za vrijeme trajanja opterećenja mjeri frekvencija srca. Ispitanik izvodi »presung« što je moguće duže, izdišući zrak u gumenu cijev, spoenu s tlakomjerom, tolikom snagom da se živa popne na 40 mm Hg (žene i omladinci mlađi od 16 god. na 30 mmHg) i to se vrijeme bilježi. Za vrijeme »presunga« broji se frekvencija srca svakih 5 sek kroz 1 min ili do smirenja. Vrijednosti se zatim unose na koordinatni sistem. Što je krivulja strmija, funkcionalne sposobnosti su lošije.

flah → ravan udarac

flamingo (engl.), sinhronizirano plivanje: natjecateljska figura koja se izvodi iz pruženog jednog položaja. Ruke su pružene u odručenju nadolje, jedna ili obje noge predno-žene; lice je iznad vode, dok donji dio trupa malo tone. Uronjavanje naglavce pružena i okomita trupa, potkoljenice se izdižu iz vode, a ruke ostaju u odručenju.

Flander, Marijan (1920), publicist, gl. urednik Enciklopedije fizičke kulture i Sportskog leksikona, rukovoditelj Redakcijskog odjela stručnih izdanja JLZ. Nastavnik tjel. odgoja u V i III gimnaziji u Zagrebu (1945-46, odn. 1952-57) te inicijator i organizator izgradnje šk. igrališta u Kušlanovoj ulici. Sekretar Nastavno-sportskog odjela FISAJ i predavač za rukomet u Državnom institutu za fizikulturu u Beogradu (1948-50). Direktor Savezne prednjačko-trenerske škole u Beogradu (1957-63); pomoćnik predsjednika Savezne komisije za fizičku kulturu SIV (1963-73). Jedan od pionira rukometnog sporta u nas; obavljao niz funkcija u Rukometnom savezu Jugoslavije i Hrvatske, između ostalog bio predsjednik Stručnog savjeta i savezni kapetan ženske reprezentacije (III mjesto na PS, Beograd 1957); član Savjeta i Tehničke komisije (1950-75), a poslije počasni član IHF. Pisao i prevodio stručne priručnike za rukomet. Dobitnik Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1980).

Flèche Wallonne → Valonska strijela

Fleischer, Nat (1887-1972), amer. publicist izdavač svj. poznate boksačke revije The Ring (izlazi od 1923) i godišnjaka The Ring Record Book and Boxing Encyclopedia. Zbog svog velikog autoriteta u boksačkom sportu F. je nazivan Mister Boxing.

Fleger, Josip (1896-1966), liječnik, profesor Medicinskog fakulteta u Sarajevu; planinar. Suosnivač HPD Bjelašnica u Sarajevu (1923) i njegov predsjednik (1928-41), potpredsjed-

nik HPD u Zagrebu i njegov počasni član, planinarski pisac i predavač. Zaslužan za izgradnju kuće na Čvrstnici. Zajedno s botaničarom Karlom Bošnjakom, na toj planini, otkrio je biljku Siberiju kroatiku. Napisa: *Prilozi za povijest planinarstva u Bosni i Hercegovini*, 1940-41.

fleksibilnost → gipkost

fleksija (lat. flexio), funkcionalna anatomija: poglobanje; grčenje ekstremiteta u jednom ili više zglobova; pokret koji nastaje radom mišića fleksora.

Fleming, Peggy (1948), amer. reprezentativka u umjetničkom klizanju; prva na PS 1966-68 i na OI 1968; poslije nastupala kao profesionalna klizačica.

flèche (franc. flèche), mačevanje: brzi napad u kojem natjecatelj u skoku nastoji oružjem doseći protivnika. F. je riskantna akcija, jer ukoliko se ne postigne cilj, nema mnogo mogućnosti obrane od protivnikovog protunapada.

fliflis (engl.), trampolining: dvostruki salto naprijed ili nazad s vijkom, ili jednostruki salto naprijed s pola vijka.

flight (engl.), streljaštvo: natjecanje u daljinskom gađanju s ciljem što većeg dometa strijele; natjecanje se organizira u 2 kategorije: s običnim lukom i sa specijalnim daljinskim lukom, koji je veoma čvrst i kratak. Za taj luk se upotrebljavaju kratke, vretenaste strijele s kojima je moguće postići daljinu od 1000 m.

flik (engl. flick), 1) badminton: udarac izveden brzim trzajem zgloba šake u trenutku dodira reketa s loptom; 2) stolni tenis: bekend draif, prozvan po igraču V. Barni (Barna flick), koji je bio primijenjen u igri s gumenim reketom između dva svj. rata.

flik-flak, sp. gimnastika: gibanje izvedeno premetom nazad; iz stojećeg stava vježbač odrazom nazad i uvitim letom prolazi kroz upor na rukama do ponovnog stojećeg stava; uobičajeno je izvođenje više uzastopnih f.

flik servis (engl. flick service), badminton: brzi niski servis; izvodi se trzajem zgloba šake u trenutku dodira reketa s loptom. Koristi se u svrhu iznenađenja protivnika koji stoji blizu mreže, pa se lopta plasira pored njega.

flip (engl.), 1) stolni tenis: napadački udarac izveden iznad stola pokretom iz zgloba šake na kratku loptu 2) umjetničko klizanje i koturaljkanje: skok koji se izvodi iz luka natrag unutra, na drugu nogu u luk natrag van, s jednim ili više okreta u smjeru odskočnog luka. Odskok se pojačava zabada- njem zubaca klizaljke, odn. oslanjanjem čepa koturaljke o podlogu. F. se naziva i bodeni salhov.

flok (prečka), trokutno jedro ispred jarbola, razapinje se uz leto i škoticama prema krmi; ovisno o namjeni, f. se znatno razlikuju po veličini, obliku, materijalu i izradi.

flok pod spinakerom → bolero

flop → fosbury-flop

floret, mačevanje: sp. oružje duž. 110 cm, tež. 500 g; služi za natjecanje muškaraca i žena; sastoji se od drška, branika i liti kova

P. FLEMING

FIZIROVA PLAKETA

je od savitljivog čelika četverokutnog presjeka. Kod klasičnog f. vrh liti je zatupljen, a kod električnog f. (i mača) na vrhu liti postoji uređaj koji na ubod određene jačine daje signal na električnom aparatu za pokazivanje pogodaka.

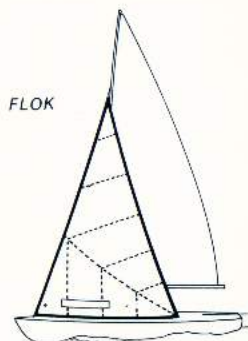
flota, naziv za pet ili više jedrilica klase Star ili Šljuka; osnovna organizacijska jedinica tih međ. klasa.

Flushing Meadow, najveći teniski stadion u SAD (New York); može primiti 20 000 gledalaca; od 1978 tu se igra Međunarodno prvenstvo SAD. Uz središnji teren s velikim tribinama ima još 26 igrališta.

fly-ball, igra odbijanja reketom i pernatom lopticom, na igralištu veličine 7 m x 3,2 m, za igru pojedinaca, odn. 7 m x 4,2 m za igru parova. Na sredini uzdužnih linija razi-

FLEŠ

FLOK

FLIP

